

Spis treści

Wprowadzenie	11
---------------------------	-----------

Część I **ROLA MIAST W BUDOWANIU PRZEWAGI** **KONKURENCYJNEJ**

Rozdział 1

Dlaczego miasta są tak ważne dla rozwoju? – <i>Michał Kudłacz</i>	15
Wprowadzenie	15
1.1. Miasta w literaturze przedmiotu	15
1.2. Uwarunkowania kontekstowe rozwoju metropolii	20
Podsumowanie	25
Literatura	26

Rozdział 2

Najważniejsze historyczne koncepcje (modele) rozwoju miast – <i>Aleksander Böhm</i>	27
Wprowadzenie	27
2.1. Początki miasta jako „miejsca”	28
2.2. Antyk	30
2.2. Średniowiecze	33
2.3. Świat islamu	37
2.4. Renesans	38
2.5. Barok	40
2.6. Anglia, rewolucja przemysłowa i szkoła angielska	42
2.7. Od miasta linearnego do „organicznej decentralizacji”	46
2.8. Stany Zjednoczone	49
Podsumowanie	53
Literatura	54

Część II POZIOMY POSTRZEGANIA MIAST

Rozdział 3

Metropolie globalne – Michał Kudłacz, Tomasz Geodecki	59
Wprowadzenie	59
3.1. Dominujące zjawiska o charakterze globalnym wpływające na funkcjonowanie metropolii.....	60
3.2. Dominujące zjawiska o charakterze globalnym a polityka rozwoju miast	63
Podsumowanie.....	65
Literatura	66

Rozdział 4

Miejsce miast w polityce UE – Jacek Klich, Michał Kudłacz.....	67
Wprowadzenie	67
4.1. Zmieniająca się polityka UE wobec miast	69
4.2. Instytucjonalny wymiar polityki UE wobec miast	71
4.3. Polityka UE a interesy Polski	73
4.4. Miasta w polityce UE.....	75
4.5. Miasta w polityce sektorowej	76
4.6. Wizja europejskich miast przyszłości	79
Podsumowanie.....	81
Literatura	82

Rozdział 5

Miasta jako narzędzia dla kreowania polityki państwa oraz polityki regionalnej – Michał Kudłacz	85
Wprowadzenie	85
5.1. Miasta jako stymulatory rozwoju gospodarki narodowej.....	86
5.2. Różne perspektywy postrzegania roli metropolii w procesie rozwoju otoczenia regionalnego.....	91
Podsumowanie.....	98
Literatura	100

Rozdział 6

Obszary metropolitalne jako wyzwanie dla polityki rozwoju XXI w. – Jarosław Bober	103
Wprowadzenie	103
6.1. Identyfikacja obszarów metropolitalnych.....	104
6.2. Wyzwania dla zarządzania w obszarach metropolitalnych.....	108
6.3. Podejście do obszarów metropolitalnych w Polsce – stan i perspektywy... ..	113
Podsumowanie.....	118
Literatura	119

Część III

WSPÓŁCZESNE PROBLEMY ZWIĄZANE Z ROZWOJEM MIASTA

Gospodarka

Rozdział 7

Rynek pracy w metropoliach – <i>Maciej Frączek</i>	123
Wprowadzenie	123
7.1. Uwagi metodyczne.....	124
7.2. Analiza wybranych wskaźników rynku pracy w polskich metropoliach....	125
7.3. Cechy charakterystyczne rynku pracy w metropoliach	128
Podsumowanie	134
Literatura	136

Rozdział 8

Znaczenie innowacji w budowaniu konkurencyjności miast

– <i>Tomasz Geodecki</i>	139
Wprowadzenie	139
8.1. Konkurencyjność przedsiębiorstw, gałęzi i gospodarek narodowych. Tło teoretyczne dla konkurencyjności miast i regionów.....	140
8.2. Terytorialne zakorzenienie procesów innowacyjnych	142
8.3. Współczesne trendy wyznaczające strategie konkurencyjne miast	143
8.4. Polityka na rzecz konkurencyjności miast	147
Podsumowanie	148
Literatura	150

Przestrzeń

Rozdział 9

Polska polityka przestrzenna – <i>Aleksander Böhm</i>	155
Wprowadzenie	155
9.1. Okres międzywojenny.....	155
9.2. Okres PRL.....	161
9.3. Planowanie przestrzenne w III Rzeczypospolitej.....	169
Podsumowanie	177
Literatura	178

Rozdział 10

Planowanie przestrzenne a polski system administracji publicznej

– <i>Maciej Gnella</i>	181
Wprowadzenie	181
10.1. Źródła prawa w zakresie planowania przestrzennego	182
10.2. Cele prawa w zakresie planowania przestrzennego	183

10.3. Planowanie przestrzenne a własność prywatna	185
10.4. Podmioty zobowiązane	185
10.5. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.....	186
10.6. Warunki zabudowy i zagospodarowania terenu	187
10.7. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	188
10.8. Gospodarowanie nieruchomościami publicznymi.....	189
10.9. Procesy wywłaszczeniowe	190
Podsumowanie.....	191
Literatura	192

Społeczeństwo

Rozdział 11

Miasto jako miejsce spotkań, tworzenia kapitału ludzkiego i społecznego – Anna Karwińska	197
Wprowadzenie	197
11.1. Współczesne miasta jako obszary spotkań i dialogu czy konfliktu społecznego?	200
11.2. Zasoby miasta i ich wytwarzanie. Kapitał ludzki i kapitał społeczny	203
Podsumowanie	207
Literatura	209

Rozdział 12

Aktywność obywatelska w miastach – Agnieszka Pacut	211
Wprowadzenie	211
12.1. Uwagi wstępne.....	212
12.2. Formy i przesłanki aktywności obywatelskiej w miastach	214
12.3. Ruchy miejskie jako forma aktywności obywatelskiej w miastach. Studium przypadku	219
Podsumowanie	222
Literatura	223

Rozdział 13

Społeczna odpowiedzialność w zarządzaniu miastem – Magdalena Pokora	227
Wprowadzenie	227
13.1. Społeczna odpowiedzialność w zarządzaniu miastem – próba definicji	227
13.2. Społeczna odpowiedzialność w zarządzaniu miastem w świetle wybranych koncepcji.....	230
13.3. Praktyka społecznej odpowiedzialności w zarządzaniu miastem	234
Podsumowanie	235
Literatura	235

Rozdział 14

Potencjał instytucjonalny służby zdrowia w miastach – Jacek Klich	237
14.1. Metropolie i zdrowie populacji	237
14.2. Rozumienie zdrowia	237
14.3. Czynniki wpływające na zdrowie mieszkańców metropolii	239
14.4. Zdrowie mieszkańców metropolii	241
14.5. Wybrane projekty i praktyki zorientowane na poprawę zdrowia w miastach	247
Podsumowanie	250
Literatura	250

Zarządzanie miastami**Rozdział 15**

Narzędzia zarządzania miastem w świetle polskiego systemu administracji publicznej – Bartłomiej Biga	257
Wprowadzenie	257
15.1. Miasta na prawach powiatu	258
15.2. Regionalne jednostki współpracy samorządu lokalnego	259
15.3. Zagadnienia ustrojowe	260
15.4. Ustawa o związkach metropolitalnych	264
15.5. Dysfunkcje i wyzwania	267
Podsumowanie	269
Literatura	270

Rozdział 16

Współczesne modele zarządzania publicznego a perspektywa miasta – Stanisław Mazur	271
Wprowadzenie	271
16.1. Kontekst narodzin neoliberalnych modeli zarządzania publicznego	272
16.2. Nowe zarządzanie publiczne (NZP)	276
16.3. Współzarządzanie publiczne (WP)	278
16.4. Neoweberowski model zarządzania publicznego (NMZP)	281
Podsumowanie	282
Literatura	284

Kultura i wiedza**Rozdział 17**

Koncepcja smart city w kontekście polskich metropolii – Piotr Kopyciński	289
Wprowadzenie	289
17.1. Wprowadzenie do koncepcji smart city	290
17.2. Rozumienie koncepcji smart city – przegląd ujęć	291

17.3. Krytyka koncepcji <i>smart city</i>	296
17.4. Współzarządzanie (<i>governance</i>) oraz <i>e-governance</i> jako sposób koordynacji działań w <i>smart city</i>	298
17.5. Innowacje społeczne jako determinanty zmian w mieście.....	300
17.6. Koncepcja <i>smart city</i> w badaniach metropolii i obszarów metropolitalnych – projekt SMART_KOM.....	302
Podsumowanie.....	304
Literatura.....	306

Rozdział 18

Idea <i>creative city</i> w kontekście polskich metropolii – Jakub Głowacki.....	309
Wprowadzenie	309
18.1. Przemysły kreatywne w kontekście polskich metropolii	310
18.2. Potencjał sektora przemysłów kreatywnych	315
18.3. Wpływ kultury oraz przemysłów kreatywnych na rozwój potencjału gospodarczego miast	319
Podsumowanie.....	325
Literatura	325

Spis tabel	327
------------------	-----

Spis rysunków	328
---------------------	-----

Spis wykresów	330
---------------------	-----

O Autorach.....	331
-----------------	-----